

อยากรู้ชื่อ คนที่จับไล่ผม

เท่าที่ผมทราบตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่มีวาระ หรือเกษียณอายุครับ แต่หากบริหารงานไม่ดี ผู้คนในชุมชนไม่ต้องการให้อยู่ก็มีกระบวนการถอดถอนครับ ทีนี้ ผู้ถอดถอนจะได้รับความคุ้มครองจากราชการอย่างไร และผู้ถูกถอดถอนอยากทราบว่ามีใครบ้างที่ไม่พอใจการทำงานของตนเอง เขาจะทำอะไรได้บ้าง

เรื่องของเรื่องก็คือว่า ราษฎรได้เข้าชื่อกันพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อขอให้นายอำเภอสั่งให้นายเหลือนอกซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน พ้นจากตำแหน่ง อำเภอได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการยื่นถอดถอนโดยตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล รายชื่อ อายุ ที่อยู่ ลายมือชื่อ หมายเลขประจำตัวประชาชน คุณสมบัติและลักษณะที่ไม่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติของผู้เข้าชื่อซึ่งก็ได้ไปแสดงตนและยืนยันว่าไม่มีผู้ใดบังคับขู่เข็ญหรือหลอกลวง เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้วอำเภอจึงมีคำสั่งให้นายเหลือนอกซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน นายเหลือนอกก็ไม่ว่าอะไร ให้ไปก็ไป แต่มีหนังสือถึงอำเภอขอสำเนารายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอนตนเองออกจากตำแหน่ง แต่อำเภอมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ขอรายชื่อไปก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใหม่ เนื่องจากนายเหลือนอกได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองและใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองมีคำพิพากษายกฟ้องและพันกำหนดเวลาขึ้นอุทธรณ์แล้ว และการเปิดเผยรายชื่อดังกล่าวไม่เป็นผลดีต่อการอยู่ร่วมกันของราษฎรในหมู่บ้าน รวมทั้งอาจก่ออันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด นายเหลือนอกจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมพิจารณาเรื่องนี้ อำเภอได้ส่งสำเนาเอกสารตามอุทธรณ์ไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอนนายเหลือนอกซึ่งออกจากตำแหน่งตามที่อำเภอปฏิเสธการเปิดเผยต่อนายเหลือนอกนั้น แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารในกระบวนการถอดถอนที่เสร็จสิ้นแล้ว และนายเหลือนอกมีส่วนได้เสียโดยตรงในเรื่องที่ขอก็ตาม แต่...ถึงตอนสำคัญแล้วครับ จำประเด็นมุมมองของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ นะครับว่าท่านดูจากอะไร แต่ผู้ที่เข้าชื่อร่วมกันถอดถอนนั้น เป็นเพียงราษฎรธรรมดา ไม่มีอิทธิพลใด ๆ สมควรได้รับความคุ้มครองจากทางราชการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ คือไม่ควรเปิดเผยบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอน ให้แก่นายเหลือนอก

อ่านจบแล้วจับประเด็นได้นะครับว่า กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการฉบับนี้นอกจากให้สิทธิแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้เบาะแสแก่ทางราชการในการตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐด้วย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทหาหรือไปได้ นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(สค ๒๙๓/๒๕๕๙)